

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 w
za dvakrat . . . " 15 w
za trikrat . . . " 13 w
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petitvrsta po 20 vin.
Poslano:
enostolpna petitvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vezni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.5H,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Przemysl zopet naš! - Przemysl zavzet z na- skokom. - Od naših prvi udri na glavni trg Przemysla VI. armadni zbor iz Košic.

Przemysl, 3. junija. Danes ob jutranji
zori je Przemysl padel ter je zopet v naši
posesti.

Dunaj, 3. junija. Danes od 3. ure 30
minut zjutraj je Przemysl zopet v naši po-
sesti.

× × ×

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. junija. Uradno se poroča:
Nemške čete so ponoči z naskokom osvo-
jile zadnje postojanke Rusov na severni
fronti Przemysla in so danes dopoldne od
severa udrele v mesto. Od zahoda in juga
je udri naš 6. armadni zbor. Njegovi prvi
oddelki so kmalu po šesti uri zjutraj dose-
gli glavni trg mesta. Dalekosežnost tega
uspeha se še ne da pregledati.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl.
Höfer, fml.

× × ×

Šesti armadni zbor, ki je od naših čet
prvi udri v Przemysl, je košički. Pred voj-
sko je bil zborni poveljnik tega armadnega
zbora general Svetozar Borojevič pl. Boj-
na. V tem zboru služijo tudi Slovaki.

Ravno mesec dni je preteklo, ko se je
pričela zmagoslavna avstrijsko-nemška
ofenziva v zahodni Galiciji, ki je dosegla
tako velikanske uspehe. Kraj za krajem so
osvobodile naše vrle čete in pri tem ujele
nad četrtil milijona Rusov ter ugrabile
velikanski vojni plen. V 12 dneh so zavez-
niške čete prodrle 150 km daleč in dne 15.
maja je že poročal naš generalni štab, da
stoji 10. armadni zbor pred vrati domačega
mesta Przemysla. Od tega je preteklo do-
brih 14 dni in danes je Przemysl zopet v
avstrijskih rokah.

Ne bo odveč, ako v naslednjih vrsti-
cah podamo v kratkih potezih zgodovino
te trdnjave. Ko so se naše armade po bitki
pri Grodeku umaknile proti zahodu in ju-
gozahodu, je dobila trdnjava Przemysl na-
logo, da pritegne nase kolikor mogoče ve-
liko mrtvih čet. Trdnjavo je obkolila ar-
mada bivšega bolgarskega generala Dimi-
trijeva, ki se je odločil, da vzame Prze-
mysl s splošnim naskokom. Napad se je
ponesrečil in zadal Rusom občuten poraz,
ki jih je štel okoli 70.000 mož. Dne 10. ok-
tobra je bila trdnjava oproščena, Rusi so
se umaknili za reko San. Pričela se je ve-
lika bitka ob Sanu in trajala od prvih no-
vembarskih dni. Ko sta se pa armadi Hin-
denburga in Dankla morali umakniti pred
rusko premočjo, se je naše vrhovno povelj-
stvo odločilo, da umakne tudi zmagovito
južno krilo, in Przemysl je stal pred dru-
gim obleganjem. Dne 2. novembra je izdal
trdnjavski poveljnik poziv na civilno pre-
bivalstvo, naj mesto zapusti in že dne 5.
novembra je bila trdnjava prepuščena sa-
ma sebi. Naša armada se je že umikala.
Dne 9. novembra so Rusi pričeli trdnjavo
obkoljevati in kmalu po 12. novembru ob-
streljevati. Koncem novembra se je poro-
čalo o prvem posrečenem izpadu in nato
so se izpadi pogosto ponavljali.

Dne 10. decembra je izvedel general
Kusmanek po brezličnem brzojavu, da
neka naša skupina uspešno prodira po do-
lini Laborce proti severu. V teku je bila
ona velika ofenziva v Karpatih, ki je ovi-
rala Ruse, da niso mogli vreči še nadalj-
nih sil proti Limanovi. Przemyslska posad-

ka je takoj umela važnost trenutka in je
storila vse, da bi pritegnila nase kolikor
mogoče veliko ruskih sil. Napravila je ve-
lik štiridnevni izpad od 12. do 15. decem-
bra z vsemi razpoložljivimi silami na cesti
proti Birczi. Vršili so se ljuti boji z veliki-
mi izgubami. Od takrat se je še parkrat po-
ročalo o posrečenih izpadih. Dne 22. marca
pa je došlo žalostno poročilo, da se je hra-
bra przemyslska posadka morala udati,
ker je zmanjkalo živil. Ne rusko orožje,
ampak lakota, ta nepremagljiva sila, je
povzročila padec Przemysla.

In danes, ko so se vršile po širni naši
monarhiji procesije sv. Rešnjega Telesa,
ko je iz milijonov src kipele proti nebu
vroča molitev za zmago našega orožja, pa
prihaja veselo poročilo: Przemysl je zopet
naš. Lakota nam je vzela Przemysl, a naše
slavno orožje ga je po vročih majniških
molitvah zopet iztrgalo iz rok močnega
sovražnika. Niti dva meseca in pol niso
mogli Rusi držati Przemysla. Nič ni poma-
galo, da je Przemysl posetil sam ruski car
v spremstvu velikega kneza Nikolajeviča,
nič niso pomagale nove močne utrdbe,
Przemysl so osvojile naše čete po komaj
14dnevni boji, ko še niti popolnoma ob-
koljen ni bil, med tem ko so ga svoječasno
Rusi zaman naskakovali mesece in mese-
ce. Oplakovali smo marca meseca padec
Przemysla, a danes se nam zdi, da nam je
uprav padec Przemysla prinesel slavne
majnikove zmage. Kajti po padcu Przemys-
la so se Rusi vrgli z vso silo v Karpate,
kjer se je vsled velikanskih izgub zlomila
njihova premoč. Šele tedaj, ko so bile izčr-
pane ruske glavne sile, je bilo mogoče
pričeti z uspešno ofenzivo v zahodni Ga-
liciji, ki je presla nato tudi v Karpate in ki
je oslabilo rusko armado za pol milijona
mož. Kajti, ako so naše čete po uradnih
virih ujele blizu 270.000 Rusov, je gotovo
vsaj toliko Rusov tudi mrtvih in ranjenih.

Nad deset mesecev se že skoro cel
svet bojuje proti nam in Nemčiji. Dosedaj
nas ni mogel premagati. Nasprotno, zavez-
niške čete so v 10 mesečnih bojih dosegle
tako lepe uspehe, da smemo s trdnim za-
upanjem pričakovati, da bodo končno po-
polnoma premagani ne samo sovražniki
na severu, ampak tudi naši novi zahrbitni
sovražnik na jugu. Bog daj, da bi se to
je pravična!

Bog je spremljal Avstrijo doslej in jo
bo spremljal tudi naprej, ker stvar Avstri-
je je pravična!

× × ×

OBSTRELJEVANJE IN OBLEGANJE PR- ZEMYSLA V ZADNJIH DNEH.

Budimpešta. »Az Est« poroča, da je
koncem maja došla naša težka artiljerija
pred Przemysl in takoj pričela delovati.
S tem se je položaj za nas seveda znatno
zboljšal. Naše čete so oblegale trdnjavo v
obliki podkve. Proti Lvovu odprti del je
imel pred nekaj dnevi še obliko ležečega
»U«, vendar so od tedaj naše čete polago-
ma pridobile na prostoru in oba konca
»U« od severa in juga vtisnile. 30,5 cm
topovi obstreljujejo od severa sem tudi že-
leznico, ki pelje proti Grodeku, in tudi
ceste. Za Ruse je edina pot za beg že v na-
šem ognju. Rusi so se krepko branili na
razvalinah naših starih utrdb in posebno v
svojih novih poljskih utrdbah, katerih ni
bilo lahko razstreliti.

URADNIŠTVO ZA PRZEMYSL PRI- PRAVLJENO.

Krakov, 1. junija. (Priv.) Kakor poro-
ča »Czas«, so dobili uradniki na železnici,

okrajnem glavarstvu, sodiščih, davčnih
uradih itd. iz Przemysla že ukaz, da mo-
rajo biti pripravljeno, da se povrnejo v
svoje službe. Dotični uradniki so že pri-
speli v Krakov, da se na prvi klic podajo
na svoja mesta.

**Ruske postojanke med Stryjem in
Drohobyczem zavzele. — V maj-
niških bitkah ujetih 852 ruskih
častnikov in 268.869 mož; zape-
njenih 251 topov, 576 strojnih pušk
ter velikanske množine vojnega
materijala.**

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. junija. Uradno se poroča:

Na ruskem bojišču je sovražnik po-
navljal močne napade na vzhodno od Sana
stoječe zvezne čete. Obupni napadi so bili
z novimi težkimi izgubami vsi odbiti. Do-
slej pridobljeno ozemlje smo obdržali. Juž-
no od Dnestra naš napad uspešno napre-
duje. Sovražne pozicije med Stryjem in
Drohobyczem smo večeraj z naskokom
vzeli. Močnim ruskim silam, ki so v južno-
vzhodni Galiciji v ozemlju Solotwine na-
padle naše tamošnje pozicije, smo zadali
težke izgube. Na nekaterih krajih se je so-
vražnik bežec umaknil.

V bitkah meseca maja so bojujoče se
zvezne armade ujele 852 častnikov, 268.869
mož, 251 lahkih in težkih topov, 576 stroj-
nih pušk, 189 municijskih voz. K temu pri-
de še številni vojni material, na primer
samo pri eni karpatskih armad do 8500
strelcev artiljerijske municije, 5 in pol mi-
ljona infanterijskih patron, 32.000 ruskih
repetirskih pušk in 21.000 ruskih sabelj in
bajonetov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl.
Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. junija. Pri Neuhausnu seve-
rovzhodno od Libave in pri Shidikih južo-
vzhodno od Libave so se vršili uspešni boji
z manjšimi ruskimi oddelki, pravtako pri
Šavlih in ob Dubisi kakor tudi med Uglany
in Ariagolo. Pri Šavlih smo ujeli 500 Rusov.

Včeraj smo osvojili dve nadaljni utrdbi
trdnjave Przemysl. Po zmagi pri Stryju so
včeraj prodirale zavezniške čete v smeri
proti Medenicam (na črti Stryj—Lvov, op.
ured.)

Najvišje vojno vodstvo.

**V bitki pri Stryju dosedaj ujetih 12.235
Rusov in zaplenjenih 14 topov ter 35 stroj-
nih pušk.**

Dunaj, 3. junija. Uradno se poroča:
Napad zavezniških čet na prostoru se-
verno od Stryja uspešno napreduje. Dose-
daj smo v bitki pri Stryju ujeli 60 častnikov

in 12.175 mož ter zaplenili 14 topov in 35
strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl.
Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. junija. Uradno se poroča:
Na vzhodnem bojišču je položaj neizpre-
menjen.

Najvišje vojno vodstvo.

CESAR O PRAVIČNOSTI NASEGA BO- JA.

Na udanostno brzojavko nadvojvode
Jožefa Franca, ki je zastopal cesarja pri
prošnji procesiji v Budimpešti, je cesar od-
govoril: »Za po Vas izraženo udanost
prošnje procesije, ki je sledila sveti desnici
svetega Štefana, Vam pošiljam najtoplejšo
zahvalo. S svojim od tradicij svetega kra-
lja Štefana prežetim svetim ogrskim naro-
dom molim k Vsemogočnemu, naj boj, ki
ga vodimo za pravično stvar, spremlja s
svojim blagoslovom, da bodo Moji ljublje-
ni narodi v zmagoslavju, ki bo zagotovilo
srečen mir, našlo vredno plačilo za brez-
primerno požrtvovalnost in junaštvo.

Franc Jožef.«

RUSKO POROČILO.

Petrograd, 1. junija. Petrograjska
brzojavna agentura poroča: Iz poročil tu-
jih listov o bojih na črti Gorlice pri Du-
najcu izhaja, da je sovražnik tam proti
našima dvema armadnima zboroma (?) po-
stavil 1500 topov. V štiriurnem obstre-
ljevanju je izstrelil sovražnik okoli 700.000
krogel, množica, za katero je treba 1000
važonov. Navedenih 700.000 krogel je imel
sovražnik pripravljenih za izpeljavo svoje
ofenzive. Zdi se, da so bile te krogle že
10. maja porabljene, ko so se kazali prvi
znaki, da se Mackensenova ofenziva
ustavlja (?). Prodiranje Mackensenove
armade od Gorlic čez Jaroslav proti
Naklu, severovzhodno od Przemysla je
bilo le vsled tega mogoče, da je vsak na
različnih točkah postavljeni bataljon do-
bil približno 10.000 topovskih krogel.

GENERAL DIMITRIJEV.

Krakov, 2. junija. Neka poljska gro-
fica, pri kateri je general Dimitrijev nekaj
časa stanoval, pripoveduje: Poročilo o iz-
idu bitke med Tarnovom in Gorlicami je
generala zelo pretreslo. Sicer tako mirni
in hladnokrvni vojskovodja je bil ves pre-
paden in je dejal svojim častnikom z obu-
pnim glasom: »Teja nismo pričakovali.
Ta vojska je za nas izgubljena.« Bil je ves
iz sebe od jeze in se več ni mogel pomi-
riti.

RUSKI VOJAKI SO SE NAVELIČALI VOJNE.

Dunaj, 31. maja. (Priv.) »Korespon-
denca Rundschau« poroča iz Kodanja: Na
kolodvorih železnice Moskva—Vindava—
Rybinsk je nabit sledeči, doslovno preve-
deni razglas: »Iz stana vrhovnega povelj-
nika. Ker se zdani čas izredno množe
slučaji, da se vojaki, dodeljeni maršnim
stotnijam, na potovanjih in pri prevozih
samolastno oddaljijo, ukazuje vrhovni po-
veljnik: 1. Ko vlak stoji, ne sme nihče ne-
poklican stopiti na postajo ali njeno oko-
lico, ker nudi zbiranje ljudi odhajajočim
vojakom priložnost, da v gneči neopaženo
uidejo. 2. Vojake, ki se samolastno od-
daljijo, je izročiti vojnemu sodišču. Civilne
osebe, o katerih se pokaže, da so k begu
napeljevale, ga zamočale ali pri njem po-

magale, zapadejo najvišjim administrativnim kaznim, ki jih dovoljuje vojno stanje. Imena ubežnikov je nemudoma naznaniti poveljniku čet in načelniku policije v okraju, kjer je dotičnik doma. One, ki jih morda zopet primejo, je takoj izročiti poveljniku čet, ki jih odkaže ne posamič, marveč v skupinah, prvemu oddelku, ki odhaja na fronto.

O ZVESTOBI AVSTRIJSKIH SLOVANOV.

Berlin, 2. junija. Grof Petrov-Solowow piše v listu »Birševija Vjedomosti« o po avstrijskih Slovanih izjavljenih nadah ruskih panslavistov: Osvoboditev Slovanov in posebno tistih, ki se nahajajo pod avstrijskim gospodstvom, se je često označevala kot eden ruskih vojnih ciljev. Kako so ti narodi na naše napore, da jih osvobodimo, reagirali? Po mojem mnenju — izvzemši par slučajeve — prav nič. Izbruh čustev slovanske solidarnosti, ki bi privedel do razpada Avstrije, je izostal. Zdi se mi, da ima tako postopanje avstrijskih Slovanov zelo enostaven vzrok: Nočejo, da bi jih mi osvobodili.

RUSKA »IDEALNA ČRTA« PRODRTA. — SKRB ZA LVOV.

Kodanj, 2. junija. V ruskih in francoskih poročilih sedaj soglasno priznavajo, da je »idealna črta« ruske fronte, ki je šla ob spodnji Visli, Sanu, Przemyslu, Samboru, Dnjestr in Zgornjem Prutu, od zaveznikov prodrta, dejstvo, katero posamezni uspehi, kakor n. pr. pri Sieniavi, sicer omilijo, ne morejo je pa odstraniti. Glavni cilj ruskih operacij mora biti sedaj zadostno varstvo Lvova, katerega ogrožitev bi bila zelo nevarna za ruske pozicije na avstrijskih tleh. Vojaški kritiki opozarjajo nadalje na velikanske čete, ki se bojujejo v Galiciji in katere cenijo na tri milijone mož.

NEMŠKI NAPAD NA DUNAJEC.

Berlin. Iz Ivangoroda poročajo preko Pariza, da vojna povestnica ne pozna sličnega napada, kakršen je bil izveden ob Dunajcu. Baterije so bile razvrščene v skupine po dvanajst topov, za njimi so stali možnarji in težki topovi. Nepristana toča krogl se je sipala in uničila rusko središče.

ODGON AVSTRO-OGRSKIH DRŽAVLJANOV IZ GALICIJE.

Dunaj, 31. maja. Korespondenca »Rundschau« javlja iz Stockholma: V Kijev so spravili 36 Galičanov, židov in kristjanov, ki so jih bili zaradi »nelojalnosti« zaprli. Odgnali so jih v notranje gubernije. Med njimi so tudi ženske.

POLJAKI PRIDEJO IZ AMERIKE DOMOV.

Krakov, 1. junija. »Glos Narodu« poroča po nekem varšavskem listu, da se namerava po končani vojni od štirih milijonov Poljakov, ki žive v Ameriki, en milijon vrniti v domovino, da si s prihranki nakupijo zemljišč in prično zopet obdelovati polja. V ta namen se ustanove posebni odbori, da olajšajo izseljencem nakup poljedelskih posestev.

BOMBE V VARŠAVSKEM OKRAJU.

Dunaj, 31. maja. Korespondenca »Rundschau« poroča iz Krakova: V Varšavi raste razburjenje. Vsa okolica je vznemirjena ne samo zaradi vesti, da se ima v kratkem izvršiti veliko podvzetje zaveznikov, marveč tudi vsled številnih bomb, ki jih mečejo sovražni letalci. Nad Dembico se je prikazalo en dan šest letalcev, ki so zagnali nad šestdeset bomb. 10 oseb je mrtvih, 20 ranjenih. Ceste so posejane z drobcami bomb, razbitimi šipami in opeke.

ŠTEVILNE ARETACIJE V VARŠAVI.

Krakov, 1. junija. »Wiadomosci Polskie« poročajo iz Varšave: Številne aretacije med Poljaki in Židi povzročajo zadnje dni v Varšavi veliko razburjenje. Pa tudi iz Lublina in mnogih drugih krajev Ruske Poljske se poroča o množičnih aretacijah. Doslej so v Varšavi zaprli nad 100, v Lublinu pa nad 70 oseb. Obenem so se vršile hišne preiskave v uredništvih in tiskarnah ljudskih listov. Urednika enega teh listov, Malinowskega, in več drugih znanih osebnosti ljudskih društev so zaprli. Razporeženje v Varšavi se je v zadnjem času temeljito izpremenilo in pričakovati je izbruh revolucionarnih gibanj. Politika rusofilnega Dmowskega je doživela popoln polom. Povsod, kjer hoče Dmowski prirediti shod in propagirati rusofilne tendence, doživi žalosten fiasco. Posebno v Radomu in Lublinu je Dmowski doživel velika razočaranja; na shodih, ki jih je on sklical, so zborovalci v znak protesta sklenili, da izstopi poslanec Stecki, ki zastopa te okraje v dumi, iz varšavskega narodnega odbora. Enak fiasco je doživel Dmowski na nekem shodu, ki je bil sklican v prid varšavskemu odboru v Vilni, dalje na shodu litavskih veleposestnikov in na kmečkem shodu varšavskega okraja, na katerem zborovalci niti niso dopustili, da bi bil Dmowski govoril o stvareh varšavskega narodnega odbora, ki si je med drugim stavil nalogo ustanavljati poljske legije.

Kakor znano, se je ta namera varšavskega odbora žalostno izjalovila. — O vrenju med ljudstvom v onih delih Ruske Poljske, ki jih imajo zasedene Rusi, priča dejstvo, da so bili minolo nedeljo istočasno na vseh v Rusijo vodečih progah na mnogih mestih poškodovani železniški tiri, vsled česar je bil promet mnogokod prekinjen. Pač so se mogle motitve v prometu kmalu odpraviti, toda vznemirjenje v ruskih krogih je vendar zelo veliko, tembolj ker kljub takoj uvedenim poizvedovanjem niso mogli slediti storilec. Zanimivo je, da je tajno izhajajoče glasilo revolucionarne poljske vojaške organizacije »Podhorazy« te atentate na železnice naprej napovedal.

DROBTINE S SEVERNEGA BOJIŠČA.

V Vilni je zgorelo 20 tvoznic, podrobnosti še niso znane. Rusi so izpraznili gubernijsko mesto Radom. Z bojne črte pri Ravi se poroča, da so vsled bojov porušeni kraji Pukinin, Glochuwek, Byszewice, Boguslawski, Osowice, Sansgyszcz, Ciełondz, Malawies, Brzozowka, Sierchy in Rawa so močno poškodovani. Rusi so tu tako gospodarili, kakor da bi bili v sovražniški zemlji.

NEUGODEN POLOŽAJ RUSOV NA KURSKEM.

Kodanj, 2. junija. Jasen dokaz za neugoden položaj Rusov na Kurskem tvorijo poleg prikritih objav o tem bojišču tudi številna izgnanstva in drakonične odredbe proti »špijonom«. Parniki iz Mitave v Rigo vozijo brezštevne begunce, ki potujejo iz Rige v notranje Rusijo. Vlaki in parniki so polni izgnancev, tako n. pr. iz rajona trdnjave Ust-Dwina.

JAPONSKE DOBAVE ZA RUSIJO.

Geneva, 31. maja. Glasom lista »Mandchuria Daily News« je Japonska doslej od sporazuma sprejela naročil za 460 milijonov jenov, enako 2% milijardi kron. Že v avgustu je neka ruska vojna komisija na Japonskem nakupila za 80 milijonov jenov aprovizacijskih predmetov (riža, ribjih in mesnih konzerv, škornjev, sukna itd.). V štirih mesecih se je dobavilo naročenega blaga za 50 milijonov jenov.

Vojska z Italijo.

Brezuspešni italijanski napadi. — Italijani z velikimi izgubami vržejo s Krna. — Neresnično laško uradno poročilo o obsireljevanju Pulja in Tržiča.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. junija. Na italijanskih bojiščih so doslej vsa sovražnikova prizadevanja ostala brez uspeha. Z velikim naporom težke topovske municije zvezano obstreljevanje planot Lavorna in Folgarija in posameznih koroških utrdbic ni moglo našim utrdbam prizadeti nobene imenovanja vredne škode. Sicer pa ni bilo ne na tirolski in ne na koroški meji večjih bojov. Na Primorskem so bili sovražnikovi napadi na grebenu Krna odbiti z velikimi sovražnikovi izgubami.

Po komunikaciji italijanskega mornariškega štaba objavljeni rezultat bombardiranja Pulja po nekem italijanskem letalu ni resničen. Štiri bombe so res eksplodirale, vendar je materijalna škoda minimalna. Požar ni nikjer izbruhnil. Pri obstreljevanju Tržiča povzročena škoda se reducira na lahko ranjeno civilno osebo, ki je bila ranjena od drobcev kamenja.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Brezuspešno italijansko obsireljevanje. — Italijani beže pred našim ognjem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 3. junija. Uradno se poroča: Na italijanskem bojišču so Italijani nadaljevali z brezuspešnim obstreljevanjem naših utrdb na več točkah tirolske in koroške meje. Kjer so sovražni oddelki prišli v ogenj, so zbežali, tako nek italijanski polk na planoti Folgarija, več stotnij pri Misurini in od neke naše častniške patrulje v Gradiški napadena konjenica in oddelki bersaglierov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

Vedno jasnejše se kažejo obrisi začete boja ob avstrijsko-italijanski meji. Proti vsem sedlom, prelazom in prehodom nastopajo italijanske gorske čete in so jih na posameznih točkah že prestopile. V dejstvu, da na več točkah naše meje stoje

nov. To blago so bili ali japonski izdelki, ali pa dobavljeno iz Rangona, Calcutte, Batavie, Saigona, Manille, iz severne Amerike itd. Japonci so prodali med drugim tudi 562 topov, ki so jih bili leta 1905. Rusom v Port-Arturu uplenili, ter puške sestava Marata.

Sedmi lovski bataljon v bilki pri Kolomeji.

Poslan nam je seznam padlih, težko ranjenih in pogrešanih 7. lovskega bataljona III. kompanije pri boju pri Kolomeji. Med pogrešanimi jih je večina padla, toda kdo in koliko, ne vemo, ker so se bili v ruskem območju.

Mrtvi: podlovec Jakolič Fr.; lovci Ruik Josip, Turk Josip, Perne Anton.

Težko ranjeni: lovci Selan Jos., Poznik Jos., Škulj Alojzij, p. v. Kocjan Ivan. Pogrešani: četov. Klemenčič Franc, podl. Zemljčič Franc, p. v. Logar Miklavž, p. v. Schweiger Jos.; lovci Čurk Ivan, Gregorič Ignacij, Gruden Ivan, Hrastnik Karel, Janež Edvard, Kumar Franc, Petrika Dominik, Ramovš Ivan, Šuštar Ivan, Stare Andrej, Legorič Martin, Povirk Andrej, Povšin Valentin, Simčič Ludovik, Soder Ivan, Simončič Ivan, Skaberne Franc, Šester Robert, Škofic Blaž, Tomažin Alojzij, Zupančič Josip, Žagar Franc, Šorli Filip, Slabšek Ivan, Škubic Franc, Stele Matije, Malovrh Pavel, Zupančič Martin, Bončar Franc, Bučinel Franc, Dernovšek Miha, Franko Anton, Ivančič Ivan, Križmančič Franc, Lara Alojzij, Logar Ivan, Markovič Anton, Nanut Josip, Leštan Rihard, Štalc Josip, Sadar Josip, Verbič Seb., Suhadolnik Jak., Makše Jos., Gelter Karel, Smolc Franc, Bratina Anton, Jež Alojzij, Rabič Blaž, Lazar Josip, Pintar Mihael, Božič Ivan, Kovačič Franc, Peternelj Anton, Hodge Rudolf, Šavle Franc, Bedenk Anton, Dimic Franc, Debeljak Franc, Centa Ivan, Gnidovec Alojzij, Kranjc Josip, Kralj Al., Kastelic Franc, Krese Lovrenc, Namec Leopold, Močnik Franc, Pučelj Josip, Planinšek Martin, Račič Mihael, Strniša Ivan, Sluga Anton, Strmol Ignacij, Čižar Anton, Mestek Josip.

bre priprave se vojska lahko prej konča. Vsekako bo pa tropsporazum napel vse sil, da se vojska preveč ne zavleče.

Dnevno povelje vojvode Abruškega brodomu.

»Corriere d'Italia« poroča, da je izdal brodomu vojvoda Abruški sledeče povelje: Notranja priprava, požrtvovalnost in zvestost dolžnosti, ki preveva vsakega posameznika, jamčijo, da z božjo pomočjo brodomve izvede svojo nalogo. Italija in zvezni narodi slede pazljivo in zaupljivo nastopu italijanskega brodoma. Zaupamo v bodočnost in se spominjamo zgleda naših očetov, ki so sanjali o veliki, svobodni, edini Italiji, in primemo za orožje, da uresničimo želje naših dedov za slavo in mogočnost in velikost Italije. Živio kralj!

Ujetniki s potopljenih ladje »Turbine«.

»Jedinstvu« poročajo iz dalmatinskega mesta, kamor so pripeljali ujetih mornarje, ki so se rešili s potopljenih ladje »Turbine«. Ko so se ujetniki izkrcali, je celo mesto bilo v zastavah. Povsod se je razlegalo klicanje množic, med katerimi so jih gnali. Iz množic so jih pozdravljali ironično: »Ben venuti govinotti!« (Dobro došli, mladeniči!) Poveljnik »Turbine« je v bolnici. Zelo potrj je; rekel je, da vojaštvo ni hotelo vojne. Vzdihoval je: »Povere nostre famiglie, povera Italia!« (Uboge naše družine, uboga Italija!) Nekaj ujetnik, ki je bil težko ranjen, je ranam podlegel. Pred smrtjo je bledele: »Gospa moja, kdo bi bil rekel, da bom premeščen iz Cirenaike, umrl v Dalmaciji!«

Prvi nastop alpincev neuspeh.

Budimpešta. Franc Molnar poroča: Prvi napad alpskih polkov se je, kakor se je uradno poročalo, izjalovil čez nekaj ur. Ozemlje Lavarone je močno utrjeno. Nanj je streljala italijanska artiljerija že več dni. Po pripravah, ki našim utrdbam niso škodovala, so Italijani sodili, da lahko napadejo alpinci, ki jih smatrajo Italijani za svoje najboljše vojaške. Napad nas ni presenetil, ker je vodstvo italijanske armade na Lavarone tudi v mirnih časih zelo pazilo. Italijanska artiljerija je čakala le na povelje, da je pričela streljati. Važno je, ker se je končal prvi nastop alpincev z neuspehom.

Na Primorskem. — Kaj svetujejo Francozi Italijanom.

Genf. Francoski listi, med njimi »La France«, priporočajo Italiji, naj odločno prodira na Primorsko, da se naskočita in zavzameta Trst in Pulj s suhega. Italijanske brodomve more sodelovati le v tem slučaju; dokler tega ne izvedejo, se mora skrivati italijansko brodomve v Tarentu, Jadransko morje samo kot tako je nevarno, ker ne razpolaga Italija z nobenim opiralščem. Valono so Italijani prepozno zasedli in ni utrjena. Prodiranje na južnem Tirolskem bi ostalo brezuspešno.

Italijani nervozni.

Lugano. Časopisje priznava, da so Italijani že nervozni, ker Cadorna zelo kratko poroča.

Izpraznitev Benetk.

Bukarešt. »Dimineaca« poroča, da so pričeli Italijani izpraznjevati Benetke.

Italijansko časopisje zahteva, naj se takoj napove vojska Nemčiji.

Basel. Italijansko časopisje zahteva, naj se takoj napove vojska Nemčiji.

Kako občuje apostolska stolica z Avstrijo in Nemčijo.

Amsterdam. »Tyd« poroča iz Rima: Apostolska stolica občuje z brzojavom in s svetovnim poštnim kurirjem z Avstrijo in Nemčijo.

Kupčija jim je prva stvar.

Lugano. Milanski trgovci Knorr, Sigmund Kahn, Brunt, Müller, Schreifer in Grimm izjavljajo, da čutijo italijansko kljub svojim nemškimi imenom. Trгоvec Maks Turkheimer je pa razpisal 500 lir tistemu, ki prvi osvoji kako avstrijsko zastavo.

Drobne vesti.

Lugano, 1. junija. Kakor se čuje, so bili v nedeljo ponoči v Bologni, Benetkah in Neaplju veliki nemiri.

Lugano, 1. junija. Dopisnik lista »N. W. Tagblatt« poroča, da od včeraj ne spremljajo več tujcev do meje, ampak jih enostavno zapro.

Curih, 1. junija. Milanski »Avanti« poroča, da je novi milanski kvestor dognal, da je bilo pri nemirih oplenjenih 980 stanovanj in 672 trgovin opustošenih.

Scheveningen, 1. junija. Belgijski listi poročajo iz Vatikana, da papež pripravlja okrožnico, v kateri bo protestiral proti nedostojnemu in nevzdržljivemu položaju, ki ga napravlja Italija sveti stolici s svojim vstopom v svetovno vojsko.

Veliki francoski napadi odbiti z najtežjimi izgubami za sovražnika. — Nemški letalci metali bombe na elapsko postajo in železniško križišče Rnmiremont.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 2. junija. Uradno se poroča: Sladkorno tovarno zahodno od Soucheza, v katero so včeraj popoldne vdrl, smo danes zopet vzeli. Francoski napad na naše postojanke pri Neuville smo odbili, sovražniku se je posrečilo zasesti le mal del jarka. V gozdu Pretre se boj za posamezne dele jarkov še vrši.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 3. junija. Uradno se poroča: Za od Angležev zasedeni močno utrjeni kraj Hooge se je razvil boj, ki pa za nas ugodno poteka. Na črti Souchez-Neuville in južno so Francozi popoldne in ponoči večkrat napadli; na posameznih točkah so se razvili ljuti boji proti možu. Povsod so imeli Francozi najtežje izgube, ne da bi dosegli kaj uspehov. V Vogezih so obmetavali naši letalci elapsko postajo in železniško križišče Remiremont in nek sovražni tabor čet pri Hohnocku z bombami.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Kako daleč imajo Nemci še do Pariza.

Rotterdam. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« piše: Od Tray-le-Vala do središča Pariza imajo Nemci 68, do najsevernejše utrdbе pa 52 km.

Napad letalcev na Ludwigshafen.

Basel. V Strassburgu so dognali, da se je od 18 letalcev, ki so v petek napadli Ludwigshafen, vrnilo le 12. Ostalih 6 je bilo uničenih.

Pomanjkljivo ameriško strelivo.

Rotterdam, 2. junija. Kakor poroča »Tijd«, se Francozi in Angleži pritožujejo, da je ameriško strelivo slabo izdelano in da se granate razpočijo na premajhne drobce, da bi sovražnemu moštvu zadale večje izgube.

Sovražnik izgubil dozdej pet milijonov mož.

Berlin. Korespondenca »Heer und Politik« poroča: Naši sovražniki so izgubili v prvih desetih mesecih vojske pet milijonov mož, če se računajo mrtvi in ranjeni. Tako sodijo naši sovražniki in je zato to število prej pre nizko kakor previsoko. Nastop Italije nam zato ne more iztrgati zmage.

Koncentracijsko ministrstvo na Ogrskem.

O avdijenci voditeljev opozicije pri cesarju sodi budimpeštansko časopisje, da se namerava sedanja ogrska vlada tako preosnovati, da bo v ministrstvu zastopana tudi opozicija, ker se je med vojsko domoljubno obnašala.

Poročilo o avdijenci voditeljev opozicije pri vladarju je politične kroge prenetilo. Opozicija je zelo zadovoljna. Tudi na Dunaju je poročilo o avdijenci voditeljev opozicije vzbudilo živahno pozornost. »Reichspost« piše: Avdijenca voditeljev ogrske opozicije ni politično važna le za ogrsko državno polovico, marveč za celo državo.

GROF ANDRASSY PRI CESARJU.

Grofa Andrassy-ja, voditelja ustavne stranke, je zasljal cesar 1. junija v avdijenci, ki je trajala od 11. ure dopoldne do skoraj 1. ure popoldne. Zastopnikom časopisja je grof Andrassy rekel: Reči Vam morem, gospodje, le, da sem bil presenečen, ker je Njegovo Veličanstvo tako krepko in dobre volje. — Pozneje je izjavil, da so bili voditelji opozicije pozvani zato, da sodijo o sedanjih perečih vprašanjih notranje in zunanje politike.

Napad Zeppelinov na London.

London, 1. junija. Dopisni urad poroča: Nad Ramsgate, Brentwood in nekaterimi drugimi kraji v neposredni bližini Londona so opazili Zeppeline. Nastalo je veliko požarov, vendar se pa ne dá z gotovostjo dognati, če so ti požari v zvezi z obiskom Zeppelinov.

Pruski deželni zbor se razpusti?

Berlin, 1. junija. (Kor. urad.) Konvent seniorjev zbornice poslancev se je danes pred plenarno sejo sestal na razgovor, ki

ga je povzročilo obvestilo notranjega ministra, da vlada zasedanja ne namerava odgoditi, marveč je zaključiti. Ta namera državne vlade je pri vseh strankah zadela na odločen odpor. Naprosili so predsednika, da se z ministrskim predsednikom sporazume zaradi izpremembe tega sklepa.

Berlin, 1. junija. (Kor. urad.) V današnji seji konventa seniorjev zbornice poslancev je predsednik naznanil, da bo notranji minister jutri še enkrat z voditelji strank razpravljal o vprašanju odgoditve ali zaključitve deželnega zbora ter razložil vzroke, zaradi katerih se naj zasedanje zaključi.

Razna poročila.

Grey odstopi?

Angleški zunanji minister Grey že nekaj tednov boleha. Zdravniki so mu ukazali, da mora več mesecev popustiti politiko, ker sicer oslepi. Še ta teden se preseli iz zunanjega ministrstva. Zunanje posle bo vodil lord Lansdowne.

Sekvestracija nemške posesti na Ruskem.

Krakov, 1. junija. »Glos Narodu« pomena po »Kurjeru kijevskem«, da so se zadnje dni pod predsedstvom tajnega svetnika Kusakova posvetovali o oddaji uprave sekvestriranih nemških posestev državnim oblastem.

Senuzi korakajo proti Egiptu.

Lugano. »Giornale d'Italia« poroča iz Benghasija, da so se bili boji med rodovi Senuzov in angleškimi indijskimi četami ob egipčansko-libijski meji.

Ujeti portugalski ministri.

Uradno se poroča, da so ujeti na krovih bojnih ladij prejšnji ministrski predsed-

nik Machado, prejšnji mornariški minister Rodrigues, polkovnik Medeiros z drugimi ujetniki.

Novi poveljnik dardanelskega brodovja.

Genf. Francoski mornariški minister Augagneur odpotuje v London, da se dogovore o izpremembah poveljstva dardanelskega brodovja.

Kitajska zahteva od Anglije, naj ji vrne Tibet.

London. »Daily Telegraph« poroča iz Pekina: Kitajska je od Anglije zopet zahtevala, naj ji vrne Tibet.

Tajna pogodba Anglije in Amerike.

Berlin. V »Vossische Zeitung« izjava vpokojeni kontreadmiral Kalanu, da obstoja med Anglijo in Ameriko tajna zvezna pogodba, po kateri morajo Združene države podpirati Anglijo.

Stališče Španije.

Berlin, 2. junija. »Lokalanzeiger« poroča iz Madrida: Tu najodločnejše zanikavajo vesti, da bi se Španska udeležila svetovne vojske.

Danski parnik torpediran.

Kodanj, 1. junija. (Kor. urad.) Kapitan danskega parnika »Soeborg« je brzojavil svojemu brodolastništvu, parobrodni družbi »Danneborg«, da je bil parnik, ki je vozil s tovorom iz Kodanja v Newcastle, dne 30. maja pred Newcastlom torpediran. Moštvo se je rešilo.

Ženske — sprevodnice na Dunaju.

Dunaj, 2. junija. Da odpomorejo pomanjkanju osebja pri cestni železnici, bo uprava električne železnice po zgledu Gradca nastavila v najbližjem času ženske kot sprevodnice.

Razglasitev naglega sodstva na Kranjskem.

Deželna vlada kranjska je danes naznanila naslednjo proglasitev naglega sodstva tudi na Kranjskem:

armadno višje poveljstvo

C. in kr.

etapno višje poveljstvo

je odredilo z ukazom z dne 16. marca 1915, op. št. 32.183, razglasitev sledečih določil o naglem sodstvu pri armadi na bojnem polju.

Stanovišče a. v. p., dne 16. marca 1915. Kot armadni višji poveljnik ukažem na podstavi § 481., odstavek 2 v. k. p. r., da se razglasi naglo sodstvo:

I. Proti vojaškim osebam (njim enakim osebam) in civilnim osebam v sovražnikovi deželi.

a) Proti vsem aktivnim vojaškim osebam in proti vsem pod kazensko pravo spadajočim, aktivnim vojaškim osebam enakim osebam (§ 11. v. k. p. r.) brez ozira na to, v katerem okolišču področja armade na bojnem polju leži kraj dejanja in kraj obsodbe,

b) proti vsem osebam v sovražnikovi deželi, ki se zasačijo v območju mobiliziranih čet (poveljstev) ali zaveznikov § 454. v. k. p. r. in ukaz a. v. p. z dne 21. avgusta 1914, res. št. 678) zaradi:

1. hudodelstva neupravičenega nabiranja vojaških novincev (§§ 306. in 307. v. k. z.),

2. hudodelstva zapeljevanja ali pomagovanja, da se prekrši prisežena vojaška službena zaveznost, in hudodelstva dejanja potuše v korist vojaških begunov (§§ 314., 316., 318. v. k. z.),

3. hudodelstva ogleduhovanja (§ 321. v. k. z.) in drugih dejanj proti vojni moči države (§ 327. v. k. z.),

4. hudodelstva veleizdaje (§ 334. v. k. z.),

5. hudodelstva razžalitve Veličanstva (§ 339. v. k. z.),

6. hudodelstva motenja javnega miru (§ 341. v. k. z.),

7. hudodelstvo punta (§ 349. v. k. z.),

8. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnim poškodovanjem železnic, k njim spadajočih naprav, vozil, strojev, orodja in drugih za njih obrat potrebnih predmetov (§ 362. c. v. k. z.),

9. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnimi dejanji ali opustitvami, ki se na železnicah zakrive pod posebno nevarnimi razmerami (§ 364. v. k. z.),

10. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnim poškodovanjem ali motenjem državnega telegrafa (telefona) (§ 366. v. k. z.),

11. hudodelstva javnega nasilstva po § 362. v. k. z. v drugih nego v točki 8. navedenih primerih, kadar se ta kazniva dejanja zakrive na lastnini, ki pripada vojaškemu ali deželnoobranskemu eraru ali kadar brez ozira na te okoliščine znesek v enem ali več dejanjih provzročene škode presega 1000 (en tisoč) kron,

12. hudodelstva umora (§§ 413. in 414. v. k. z.), uboja (§§ 419. do 421. v. k. z.), zažiga (§§ 448. do 453. v. k. z.) in ropu (§§ 483., 490. in 491. v. k. z.),

13. hudodelstva tatvine (§§ 457. do 465. a, 466. do 467. v. k. z.) in poneverbe (§ 472. v. k. z.), kadar znesek v enem ali več dejanjih ukradenih ali poneverjenih stvari presega 1000 (en tisoč) kron, hudodelstva poneverbe (§ 474. v. k. z.) in hudodelstva goljufije (§§ 502. do 506. v. k. z.), kadar znesek v enem ali več dejanjih poneverjenih ali prigoljufanih stvari presega 2000 (dva tisoč) kron,

c) proti osebam, ki po § 142. v. k. z., po cesarskem ukazu z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 157, po ukazu kr. o. ministrstva z dne 27. julija 1914, št. 5490/m. pr., in ukazu deželnega načelnika za Bosno in Hercegovino in armadnega inšpektorja v Sarajevu z dne 26. julija 1914, št. 7122/pr. (n. zak., 38 kos iz leta 1914) morejo zagrešiti vojaška hudodelstva brez ozira na to, v katerem okolišču področja armade na bojnem polju leži kraj dejanja in kraj obsodbe, tudi zaradi

14. hudodelstva prekrška vojaške pokorščine z vsakim nasilnim uporom zoper predstojnika ali z nasilnim napadom na njegovo osebo (§§ 145., 146. a, 147., 148., 152., 153. in 154. v. k. z.),

15. hudodelstva upora v vseh hudodelskih primerih (§§ 159. in 160. v. k. z.),

16. hudodelstva puntanja (§§ 167. in 171. v. k. z.),

17. hudodelstva ubega (§ 183. v. k. z.), vendar se ubežnik, ki se prostovoljno zglaš, ne sme soditi z naglo sodbo, ako poleg ubega ni zakrivil drugega hudodelstva, ki spada pod naglo sodstvo,

18. hudodelstva udeležbe pri ubegu koga drugega (§ 206. v. k. z.),

19. hudodelstva ustanovitve ubežne zarote in soudeležbe pri ubežni zaroti (§§ 216. in 227. v. k. z.),

20. hudodelstva plašljivosti ali boječnosti v vseh zločinskih primerih (§ 243. v. k. z.),

21. hudodelstva motenja pokorščine in reda, III. primer (§ 264. v. k. z.), IV. primer (§ 265. v. k. z.), VI. primer (§ 267. v. k. z.),

22. hudodelstva zanemarjenja službenih predpisov vobče (§§ 286. f in 288. v. k. z.) s tem, da se odvzame ali odloži orožje ali strelivo v vrednosti nad 10 (deset) kron,

23. hudodelstva samopoškodbe § 293. v. k. z.),

24. hudodelstva tatvine po § 465. b v. k. z., kadar straža ali varovalno moštvo izvrši tatvino na blagu, katero stražiti ali varovati ji je bilo zapovedano, ali vedoma dopusti, da drugi izvrše tatvino in kadar znesek ali vrednost v enem ali več dejanjih ukradenega blaga presega 50 (petdeset) kron,

25. hudodelstva tatvine po § 465. c v. k. z., kadar vojak okrade svojega tovariša ali svojega višjega ali višji svojega podložnega in znesek ali vrednost v enem ali več dejanjih ukradenih stvari presega 200 (dvesto) kron,

26. hudodelstva plenitve in udeležbe pri njej (§§ 492. in 500. v. k. z., kadar vrednost vpljenih, prikritih, poprodanih ali v enem ali več dejanjih prisvojenih stvari presega 100 (sto) kron.

Posebna določila k I. a, b, c.

Vojaška sodišča morajo uporabljati izključno vojaški kazenski zakon.

II. Proti civilnim osebam v domači deželi. — V ozemljih v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, ki spadajo k področju armade na bojnem polju, ako kraj dejanja in kraj obsodbe leži v področju armade na bojnem polju:

a) proti civilnim osebam, ki so bile z ukazom skupnega ministrstva z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 164, na podstavi § 14. v. k. p. r., in s cesarskim ukazom z dne 25. julija 1914, drž. zak. št. 156 (n. zak. 38. kos iz l. 1914), postavljene pod vojaško sodno oblast, zaradi

1. hudodelstva neupravičenega nabiranja vojaških novincev (§ 306. in 307. v. k. z.),

2. hudodelstva zapeljevanja ali pomagovanja, da se prekrši prisežena vojaška službena zaveznost, in hudodelstva dejanja potuše v korist vojaških begunov (§§ 314., 316., 318. v. k. z.),

3. hudodelstva ogleduhovanja (§ 321. v. k. z.) in drugih dejanj proti vojni moči države (§ 327. v. k. z.),

4. hudodelstva veleizdaje (§ 334. o. k. z.),

5. hudodelstva žalitve Veličanstva (§ 339. o. k. z.),

6. hudodelstva motenja javnega miru (§ 341. o. k. z.),

7. hudodelstva punta (§ 349. o. k. z.),

8. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnim poškodovanjem železnic, k njim spadajočih naprav, vozil, strojev, orodja ali drugih za njih obrat potrebnih predmetov (§ 362. c o. k. z.),

9. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnimi dejanji ali opustitvami, ki se na železnicah zakrive pod posebno nevarnimi okoliščini (§ 364. o. k. z.),

10. hudodelstva javnega nasilstva z zlobnim poškodovanjem ali motenjem državnega telegrafa (telefona) (§ 366. o. k. z.),

11. hudodelstva javnega nasilstva po §§ 85. in 87. o. k. z. v vseh drugih nego v točkah 8 in 9 navedenih primerih in hudodelstva zažiga (§ 166. o. k. z.), kadar se ta kazniva dejanja zakrive na lastnini, pripadajoči vojaškemu ali deželnoobranskemu eraru ali je ta lastnina v njih upravi ali obratu ali pod nevarnostjo, pretečo v aktivnem službovanju stoječim osebam vojske, vojne mornarice, deželne brambe, črne vojske ali na organih poljske žandarmerije ali na drugih osebah, pripadajočih zvezi žandarmerije, v kolikor so te osebe v vojaško organizirani železniški, telegrafski (telefonski) varnostni službi ali v vojaško organizirani obmejni (obalski) obrambni službi,

12. hudodelstva umora (§§ 134. in 135. o. k. z.), uboja (§ 140. do 142. o. k. z.), ropu (§§ 190. in 196. o. k. z.), kadar se ta kazniva dejanja zakrive na aktivnem službovanju stoječih osebah vojske, vojne mornarice, deželne brambe, črne vojske, na organih poljske žandarmerije ali na drugih zvezi žandarmerije pripadajočih osebah, v kolikor so te osebe v vojaško organizirani železnični ali telegrafski (telefonski) službi ali v vojaško organizirani obmejni (obalski) obrambni službi,

13. hudodelstva dejanja potuše s prikrivanjem ali drugačnim podpiranjem kakega vojaškega ubežnika (§ 220. o. k. z.).

O kaznivih dejanjih, navedenih v točkah 11. in 12., je tudi takrat naglasno postopati, kadar se eno in isto dejanje ne zakrivi samo na ondod navedenih osebah, na ondod navedeni lastnini ali pod nevarnostjo, pretečo tem osebam, ampak tudi drugim osebam, njih lastnini ali pod nevarnostjo, pretečo drugim osebam;

b) proti civilnim osebam, ki so po cesarskem ukazu z dne 4. novembra 1914, drž. zak. št. 307, (n. zak. 51. kos iz l. 1914) postavljene pod vojaško sodno oblast, pod tem pogojem, da se kazniva dejanja po veljavnosti tega ukaza zakrive v ozemlju, v katerem je sodni dvor I. stopnje, ki je postavljen za redno sodstvo, zaradi vojskih dogodkov ustavil svoje delovanje, zaradi:

1. hudodelstva umora (§§ 134. in 135. o. k. z.), uboja (§§ 140. do 142. o. k. z.), ropu (§§ 190. in 196. o. k. z.), zažiga (§ 166. o. k. z.) tudi v onih primerih, katerim je že brez tega tudi po določilih pod II, a, št. 11 in 12 tega razglasa zažugano naglo sodstvo,

2. hudodelstva tatvine po § 174.: 1 o. k. z.

a) kadar je bil tat oborožen s puško ali z drugim osebni varnosti opasnim orodjem,

b) kadar je tat, zasačen pri tatvini, proti kakšni osebi uporabil resnično silo ali zapretil nevarno grožnjo, da bi se ohranil v posesti ukradene stvari, ali

c) kadar je bila tatvina izvršena med požarom, povodnjo ali med splošno ali med stisko, ki se je pripetila okradnemu, in znesek v enem ali več dejanjih izvršene tatvine presega 2000 (dva tisoč) kron.

Posebna določila k II.

V natančnejše ravnanje se poudarja, da morajo vojaška sodišča zaradi hudodelstva zoper vojno moč države pod II, a,

št. 1—3, uporabljati vojaški zakon, zaradi hudodelstva pod II, a, št. 4—13 in b, št. 1 in 2, občni kazenski zakon z dne 27. maja 1852, drž. zak. št. 117, vpoštevaje premembe tega kazenskega zakona, ki so bile izdane z zakonom z dne 9. aprila 1910, drž. zak. št. 173.

b) Poudarja se, da hudodelstvo tatvine po § 174., I. c. o. k. z., spada izjemoma pod vojaško kazensko sodno oblast v zmislu cesarskega ukaza z dne 4. novembra 1914, drž. zak. št. 307, samo takrat, kadar vrednost blaga, ki ga je storilec ukradel ali ukrasti poizkušal, presega znesek 50 (petdeset) kron.

Občna določila.

1. Določila o naglosodnem postopanju je polno uporabljati tudi na poizkus po § 15. v. k. z. in § 8. o. k. z. iz leta 1852, kakor tudi na skrivno in udeležbo pri hudodelstvih po § 11. v. k. z. in § 5. o. k. z. iz leta 1852, s katerim je zažugano naglo sodstvo.

Nasproti pa ne spadajo pod naglosodno postopanje v tem razglasu ne poudarjene posebne vrste sokrivde, omenjene pri posameznih pod naglo sodstvo spadajočih hudodelstvih. Zatorej se zlasti ne sme naglosodno postopati s hudodelstvi, omejenimi v §§ 312., 323., 330., 336. in 337. v. k. z., oziroma v §§ 60., 61., 213. in 215. o. k. z. iz leta 1852.

2. Pri hudodelstvih, v predstojećem navedenih, na katera je že v zakonu zažugana smrtna kazen na vešalih, je tudi naglosodno prisoditi to kazen, pri drugih hudodelstvih smrt z ustreljenjem.

3. Določila § 444., odst. 3. v. k. p. r., po katerih je izključeno osebe izpod 20 let obsoditi na smrt, imajo tudi v vojni v naglosodnem postopanju polno veljavo.

4. O premembi smrtni kazni na vešalih v smrtno kazen z ustreljenjem glej § 416., zadnji odstavek v. k. p. r.

5. Njega c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je pristojnim poveljnikom z odločitvijo z dne 25. julija 1914 v zmislu § 477., odst. 2, zakonov o v. k. p. r. najmilostiveje podelilo pravico, da smejo kazen milostno izpregledati in olajšati; to pravico smejo uporabljati tudi v naglosodnem postopanju.

6. Za območje armade na bojnem polju razglašeno naglo sodstvo ima veljavo tako za mobilizirana, kakor za nemobilizirana (vojna, mornarična, domobranska, črnovojniška, žandarmerijska) poveljstva, oblastva, za čete in zavode v območju armade na bojnem polju in za vsa v tem območju se nahajajoča ali k armadi spadajoča premočna in stalna vojaška (poljska) sodišča.

7. V naglosodnem postopanju pri armadi na bojnem polju, na katero postopanje se imajo po § 482., odst. 4. v. k. p. r., predpisi XXVI. poglavja zakonov o v. k. p. r. vobče uporabljati, mora pristojni poveljnik po § 445., odst. 4. zgoraj navede-

nega pravnega reda, samostojno razsoditi. Po tem mestu zakona ima pristojni poveljnik pravico, da ali naglosodno izreče razsodbo potrdi, ali pa samostojno, to je, ne da bi si izprosil razsodbe višjih poveljstev, odredi redno poljsko postopanje po dotičnih predpisih. Določila § 478. v. k. p. r. se uporabljajo samo v rednem, a ne v nerednem postopanju.

8. Pred odredbo naglosodnega postopanja se smejo izvršitičasne poizvedbe slično § 137., odst. 3. v. k. p. r., ki ne ovirajo, da bi se pozneje ne odredilo naglosodno postopanje (§ 438., zadnji odst. v. k. p. r.). Rok § 438., odst. 3. v. k. p. r. se je opustil.

9. Glede razglasitve naglosodnih obsoseb se je natanko ravnati po določilih tukajšnjih ukazov z dne 13. avgusta 1914, res. št. 266, točka 3, z dne 20. decembra 1914, op. št. 13.381, točka 7, in z dne 7. januarja 1915, op. št. 16.872.

10. Predstoječa naglosodna določila je opetovano razglasiti v zmislu § 437. v. k. p. r. vobče v področju armade na bojnem polju, tedaj ne samo pri vseh podrejenih poveljstvih, oblastvih, četah in zavodih armade, ampak tudi po vseh od c. in kr. armade zasedenih vaseh itd. tudi z nabitjem na zid in moštvu razložiti v njih materem jeziku.

Naglo sodstvo se razglaša tudi v materem jeziku moštvu in prebivalstvu.

11. Z dnevom prve razglasitve stopijo predstoječa naglosodna določila v moč; istočasno izgube vsi prejšnji pri armadi na bojnem polju razglašeni naglosodni razglasi svojo veljavo.

Zaradi kaznivih dejanj, ki so bila storjena pred razglasom predstojećih naglosodnih določil pod veljavnostjo kakšnega prejšnjega naglosodnega razglasa, se sme naglosodno postopanje samo takrat odrediti in izvršiti, kadar so ta kazniva dejanja obsežena tudi v predležečih naglosodnih določilih.

Nadvojvoda Friderik s. r.
feldmaršal.

Št. 3654/M.

To se daje vsled ukaza c. in kr. armadnega višjega poveljstva

z dne 23.

etapnega višjega poveljstva

maja 1915, ad op. št. 48.671, v zmislu § 437. v. k. p. r. s pristavkom na splošno znanje, da predstoječa določila veljajo tudi za celo Kranjsko in da se svari pred izvršitvijo navedenih zločinov in da bo vsak, ki bi po razglasitvi teh naredeb zakrivil tak zločin, kaznovan s smrtjo na vislicah.

C. kr. deželna vlada.

Ljubljana, dne 1. junija 1915.

Baron Schwarz m. p.

Ljubljanske novice.

PATRIJOTIČNE MANIFESTACIJE V LJUBLJANI.

Vest o padcu Przemysla je došla v Ljubljano okoli 12. ure popoldne. Naše uredništvo je, kakor po navadi, prvo obvestilo občinstvo z nalepljenimi letaki. Nepopisno veselje je zavladalo v Ljubljani. Iz javnih poslopj in mnogih zasebnih hiš so zavihrale zastave. Vse mesto stoji pod veselim vtiskom, da so imeli prav oni, ki so zaupali zmagi pravičnega orožja. Zvečer so zazvonili zvonovi po ljubljanskih cerkvah, salezijanska godba z zastavo »Slovenske krščansko-socialne zveze« je ob 1/2 9. uri zvečer korakala skozi mesto, svirajoč navdušene skladbe. Istočasno se je v bajni razsvetljavi zabliskal deželni dvorec, vsa knezoškofijska palača s sosednimi hišami gg. kanonikov, stolno župnišče, semenišče, frančiškanski samostan in druga ljubljanska župnišča so bila odeta v morje luči. V »Katoliški tiskarni« je bila lučica pri lučici. Tudi drugod po Ljubljani so pričeli razsvetljevati: pri »Gospodarski zvezi« itd. Ni trajalo dolgo in že so bile hiše v glavnih ulicah ljubljanskih vse razsvetljene. Posebno čaroben pogled je bil pred škofijo in na Mestni trg, kjer je razsvetlil tudi magistrat. Stolp ljubljanskega gradu je imel venec luči. Po Ljubljani pa je množica pristašev avstrijske misli za zastavo S. K. S. Z. vedno bolj naraščala. Navdušeno manifestujoča množica je šla mnogo sto oseb. Množica se je ustavila pred deželnim dvorcem, deželno vlado, mestnim magistratom in knezoškofijsko palačo, kjer je godba svirala cesarsko pesem, vse občinstvo se je pa odkrilo in z godbo pelo s posebno pristrčnim poudarkom:

»Bog ohrani, Bog obvari
nam cesarja, Avstrijo!
Modro da nam gospodari
s svete vere pomočjo!
Branimo Mu krono dedno
zoper vse sovražnike:
S habsburškim bo tronom vedno
sreča trdna Avstrije.

Za dolžnost in za pravico
vsak pošteno, zvesto stoji;
če bo treba, pa desnico
s srčnim upom dvigni v boj!

Pred dostojanstveniki je množica, zbrana pod v mnogih bojih izkušeno zastavo zmagovalca sv. Mihaela, prirejala velikanske patrijotične ovacije. Videlo se je na manifestaciji, da ni improvizirana, ampak da je izbruhnila radost spontano vsem poštenim ljudem v Ljubljani iz srca.

Proti nasprotnikom vojske v Italiji.

Curih. »Tagesanzeiger« poroča: v Rimu in v Florenci so zaprli voditelje socialistične stranke zaradi veleizdaje.

Kako so Italijani za vojsko navdušeni.

Genf. Italijanski listi poročajo: V italijanskem konzulatnem okraju Genf se je med 6220 pod orožje poklicanimi Italijani jih odzvalo le 430.

× × ×

Ij Obračamo se tem potom na vse ljubljanske hišne posestnike, da v proslavo slavne zmagi pri Przemyslu izobesijo zastave. Avstrija in cel svet naj vidi, da nismo in ne bomo zadnji v odkritosrčni ljubezni do Avstrije!

Ij C. kr. finančno ravnateljstvo za Primorsko se je začasno preselilo iz Trsta v Ljubljano, kjer uraduje v prostorih nemške državne gimnazije (Beethovnova ulica št. 7).

Ij Nagla smrt. V sredo zvečer sta se med seboj nekaj ruvala gojenca deželnega vzgojevališča Franc Gorše iz Ribnice in Franc Perko iz Mokronoga. Kar naenkrat se zgrudi Gorše na tla in obleži takoj mrtev. Na lice mesta došla policijska komisija ni konstatirala nikake zunanosti poškodbe. Najbrže ga je v razburjenosti zadela kap.

Ij Novi ranjenci v Ljubljani. Včeraj so pripeljali v Ljubljano 43 težko in 38 lahko ranjenih vojakov z italijanskega bojišča.

Vest o padcu Przemysla v Ljubljani. — Ij Tukajšnji trgovec Krivic po nesreči ustreljen? Po Ljubljani se je raznesla vest, da je v Ptuj nek Drufenik po nesreči

ustrelil tukajšnjega trgovca z Dunajske ceste g. Krivica, ki je bil v Ptuj pri vojakih. Kakor po navadi v takih slučajih, mu je znanec kazal puško, o kateri je mislil, da ni nabasana. Puška pa je bila nabasana in se je sprožila.

Ij Danes specijelni večer v »Kino Central« v deželnem gledališču! Na sporedu je velika časa primerna vojna igra: »Mi moramo zmagati!« Nastopi slavna igralca Mercedes. Na sporedu je dalje veseloigra: »Zaroka z zaprekami« in več drugih točk.

Ij V Grubarjevem prekopu teče dokaj vode. Zakaj se ne odpre zatvornica, da bi voda po Ljubljani odplavila toliko nesnage, katera občinstvo kar duši? Ali se čaka, da nastane kuga. — Več meščanov.

Ij Našla se je majhna torbica z denarjem. Dobi se na sv. Petra cesti številka 56.

Ij Kolesarjeva nesreča. Oficijant dežele vlade gosp. Ivan Šabec je te dni z bicikljem pri Medvodah zavozil v kolesnico. Pri padcu si je izpahnil levo ramo ter se poškodoval po glavi in po obrazu.

NOVI POIZKUSI Z BREZŽIČNIM BRZJAVOM.

Berlin, 31. maja. (Priv.) »Telegraf-Union« poroča preko Rotterdamu iz Londona: Ta teden so se vršile na oddelku London—Southwesternske železnice zanimive poizkušnje. Pet lokomotiv so opremili s stroji za brezžično brzjavljenje, s čemer se bodo baje v bodoče trčenja vlakov popolnoma onemogočila.

Dnevne novice.

+ Ko zve dežela o veselem poročilu o padcu Przemysla, naj sledi zgledu stolnega mesta Slovenije. Zvonovi naj naznanjajo radost Slovencev in Hrvatov, cesarske, slovenske in hrvatske zastave naj pričajo, da je vsaka avstrijska zmagazmagaj programa Hrvatov in Slovencev! Zahvalnice pred oltarji naj dajo dolžno čast in hvalo Njemu in Njej, ki sta blagoslovila naše orožje!

+ Tržaško ravnateljstvo državnih železnic. Wels, 1. junija. V zadnji seji tukajšnje občinskega odbora je župan naznanil, da se je del tržaškega ravnateljstva državnih železnic premestil v Wels ter nastanil v šolskem poslopju v Novem mestu.

+ Naši vojaki pošiljajo pozdrave. Prejeli smo naslednje vojnopoštne dopisnice: Dne 9. jan. 1915 Slavno uredništvo! Srčne pozdrave Vam in bralcem »Slovenca« pošiljajo z bojišča vojaki 8. polj. top. polka: Ciril Mohor, predmojster, Ivan Gabrijelčič, Martin Jazbec, Franc Zanes, Iv. Ambrož, Karol Pevec, Rudolf Develak, Fr. Fabjan, Harrisch. — Dne 16. aprila 1915. Slavno uredništvo! Mnogo srčnih pozdravov pošiljajo častitim slovenskim ženam in dekletom podčastniki 17. pešpolka, 7. stotnija, iz przemyslske vile: »Ne boj se Rus!«: Leopold Hostnik, narednik, Anton Pleško, četovodja, Vinko Vovk, desentnik, Rančigaj, desentnik, Emil Aljančič, desentnik, Tomaž Klopčič, poddesentnik, Franc Kogovšek, Ivan Žabjek. — Dne 9. maja 1915. Slavno uredništvo! Slovenski saperji pošiljajo z bojišča srčne pozdrave vsem Slovincem, ki so dobre volje! Vse za vero, dom, cesarja! — Četovodja Stašek Johič, četovodja Stašek Kontovič, desentnik Peter Kurka; saperji: Jakob Pavlič, Josip Šuligoj, Fran Erzetič, Albert Gril, Fran Goljevšek, Martin Planko, Jakob Toblak in Viktor Papis. — Severno bojišče 11. maja 1915. Slavno uredništvo! Ravno imamo nekoliko časa za počitek. Ob tej priliki se spominjamo domovine in posebno bele Ljubljane. Podpisani smo skupaj v eni luknji. Življenje in vreme je drugače dobro, samo razgled nam ne dopade (v ruske strelske jarke). Pošiljamo najsrčnejše pozdrave! Al. Košnik, desentnik, Fr. Zgonc, desentnik, Žagar, Mesojedec, Aman, Bohinc, Vidic, Meršol, Mulaj, Muhvič, Jelovčan, Šemic, Kodrič (vsi od 17. pešpolka, 11. stotnija, I. vod).

— Za planšarje in sirarje. Z razpisom z dne 11. maja t. l., št. 20.226, je c. kr. poljedelsko ministrstvo dogovorilo s c. in kr. vojnimi in s c. kr. deželno-brambnim ministrstvom objavilo, da se bo ugodilo predlogom, naj se odvežejo planšarji in sirarji po poklicu od vojaške (črnovojniške) službe, če se bodo prošnje glede odveze omejile na brezpogojno potrebni čas v mesecih od začetka junija do konca avgusta. Odvezati pa se morejo samo take vojni službi podvržene osebe, ki so še zunaj bojne črte, ki jih je dalje lahko pogrešati v njih sedanjih vojaških službi in ki je o njih brezdvomno dokazano, da jih nikakor ni mogoče pogrešati in nadomestiti pri planšarskih in sirarskih opravilih. Tozadevne prošnje, v katerih je navesti natančno vojaške in osebne podatke onega vojaka, za kate-

rega se predlaga odveza, naj se vlagajo pri onem okrajnem glavarstvu, v čegar ozemlju je dotično planšarstvo oziroma sirarstvo. — Od deželnega odbora kranjskega. V Ljubljani, dne 3. maja 1915.

— Linški mesarji in uvoz mesa. Dne 30. maja so v Lincu na več krajih pričeli sekati meso, ki ga je občina za poizkušnjo bila naročila iz inozemstva. Meso je lepo ter se je hitro razprodalo, in sicer prednji del po 4 K 70 vin., zadnji po 4 K kg. Pred tem se je vršila viharna seja občinskega sveta. Magistrat se je namreč pogajal z mesarji, da bi prevzeli prodajo mesa za mestno občino, mesarji pa so zahtevali zase toliko dobička — govori se, da po 80 vinarjev pri kilogramu — da so nastali vsled tega burni prizori. Župan, županov namestnik in ostali udje aproviznega odbora so končno zapustili posvetovalnico.

— Naglo sodstvo so proglasili tudi na Štajerskem.

— Padel je 19. maja pri Nowosielič c. kr. kadet pri tirolskem lovskem polku, 25 let stari Otmar Verderber, sin prvega državnega pravdnika v Mariboru.

— Umrla je v Studenicah pri Mariboru soproga nadučitelja v pok. gospoda J. Jagra gospa Jerica Jager, stara 70 let.

— Koroški učitelj prvi padel v bojih z Italijo. Prvi je v bojih z Italijo dne 25. maja padel na neki patrolji enoletni prostovoljec Štefan Katzian, učitelj v Gorjah pri Beljaku.

— Jezuit in cerkveni učenjak padel kot francoski stotnik. O. Rivet, sloviti profesor cerkvenega prava na visoki šoli »Gregoriana« v Rimu, je bil že ob začetku vojske kot rojen Francoz vpoklican pod orožje. Kot stotnik je O. Rivet poveljeval Garibaldincem, ki so prišli kot prostovoljna četa na francosko bojišče. Pred nekaterimi dnevi pa je krogla zadela o. Riveta v strelskem jarku v Argonih in ga je usmrtila.

— Vintgar! Iz Gorij nam poročajo: Soteska Vintgar je letos vsled plazov in visokega snega veliko trpela. Mostovi in galerije so bile na več krajih po plazovih in skalovju razdrte. Poslanec J. Piber kot načelnik prometnega društva, je popravo uredil tako, da je pot skozi Vintgar varna. Most nad Šumom je pa popravila občina. — Restavracijo Vintgar, prej Zumer, je prevzela gospa Ana Megušar. Restavracija je oskrbljena z dobro prijačo in jedilom.

— Iz seznama izgub št. 184. Desentnik Berglez Franc, 100. pp., 3. stot., iz Štajerske, ranjen; Kosi Alojzij, 20. lov. bat., 3. stot., iz Ljutomera, ranjen; Markovič Josip, 20. lov. bat., 3. stot., ranjen; Matausch Anton, 58. pp., 4. stot., Maribor, ranjen; Znidaršič Anton, 22. dom. polj. havb. div., ranjen.

— Ustrelil se je 26. maja orožniški stražmojster Karel Scherbel v Dobrni. Prideljen je bil orožniški postaji v Žalcu.

Kako Gabriele d'Annunzio stanuje.

Vojske željni Gabriele je pred štirimi leti nenadoma zapustil Italijo. Njegovi upniki so ga preganjali, ker se niso zadovoljili več z njegovimi lepimi besedami, marveč so zahtevali, naj plača, kar jim je dolžan. Gabriele se je preselil v Pariz, kjer je menda svoje zavožene finance zadovoljivo uredil. Ne ve se natančno, kako je to šlo, a misli so o tem proste. Lahko se le trdi, da pesnikovo prijateljstvo s francosko sestro ni provzročilo, da bi bil postal revnejši. Godi se mu zdaj boljše, ker zopet gospodari v svoji domačiji v Setignalu pri Florenci, ki so mu jo njegovi upniki pred štirimi leti zarubili. Neki nevtralen dopisnik v Rimu, ki je obiskal vilo, je našel poslopje iz XIII. stoletja. Vila se imenuje La Capponcina. Zunanja vrata stražita leva, na vratih je napis: »Cave canes et dominum.« (Boj se psov in gospodarja.) Vrvica za zvonec je zavarovana z ojstrico, kar znači pač, da gospodar ni rad moten. Kdor premaga te in še nekatere druge ovire, stoji za visokim vrtnim zidom med cipresami, ki obdajajo vilo na vrtu z lagori, med katerimi stoji stare sohe. Nad vratmi vilo je napis: »Deficit est aditus.« (Težaven je vhod.) Zelo gledališka je tudi oprava in osobito oprava. Ne najdeš komada, ki bi ne bil vsaj 400 let star. d'Annunzio piše na nekem starem cerkvenem oltarju, na katerem leži prastaro sveto pismo. Tudi druge knjige v njegovi pisarni so stare, moderne knjige se nahajajo v neki drugi sobi. V nekem zaboji leži mumija neke egiptovske princesinje, kakor trdi d'Annunzio.

Gos za 55 kron. Iz Kutnegore se poroča, da je bila ondi prodana 8 kg težka gos za 55 kron.

Naročajte „Slovenca“!